

PROCESUL EDUCAȚIONAL ONLINE ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT: PROVOCĂRI ȘI OPORTUNITĂȚI

Calugher Viorica¹

Amelicichin Ecaterina²

^{1,2}*Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova*

Abstract. The Covid-19 pandemic has transformed many traditional activities in our society, imposing cardinal changes in various fields, including the education system. The topicality of the study starts from the new realities, in which the didactic activity in the classrooms of the higher education institutions was suspended for a relatively long term. The university academic community had to demonstrate a prompt reaction and an ability to adapt to the new conditions, dictated by an objective factor - the pandemic crisis. The research, conducted at the State University of Physical Education and Sports (SUPES) between March and June 2020, aimed to identify the main aspects of the online educational process and the level of student satisfaction with this process.

Keywords: online educational process, digital teaching tools, degree of satisfaction.

Introducere. Societatea umană evoluează continuu, uneori cu pași mai rapizi, alteori confruntându-se cu diverse probleme și crize. În orice situație, un domeniu important și prioritar al statului trebuie să rămână educația, care, la rândul său, are nevoie de o dezvoltare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și pentru a pregăti copiii și tinerii să se integreze activ în viața socială [2]. Situația de criză din primăvara anului 2020, provocată de pandemia Covid-19, a scos la iveală problemele existente în societate, care, cu certitudine, își vor aduce contribuția la o schimbare radicală a mentalității oamenilor. În acest context, se resimte o schimbare radicală a sistemului educațional, pentru a-i face pe educabili să devină mai conștiințioși, mai flexibili și mai bine pregătiți pentru viața în continuă transformare [1].

Transformarea procesului educațional trebuie să includă o implicare mai largă a studenților în calitate de parteneri activi ai cadrelor didactice. Pe de altă parte, pentru cadrele didactice devin foarte importante abilitățile de adaptare la nou, manifestând creativitate și originalitate, ele fiind puse în situație să-și schimbe propria paradigmă de învățare, să gândească într-un plan mai actualizat de comunicare și să identifice noi modalități de a motiva studenții să învețe a învăța în condiții noi [4].

Scopul cercetării îl constituie identificarea principalelor aspecte ale procesului educațional online în cadrul USEFS în condițiile stării de urgență și

determinarea gradului de satisfacție a studenților față de această formă de organizare a procesului didactic.

Metodologia și organizarea cercetării cuprinde: analiza și generalizarea datelor, a surselor metodico-științifice, observația pedagogică, sondajul aplicat în perioada mai-iunie 2020 unui eșantion de 240 respondenți – studenți ai facultăților Pedagogie, Sport, Kinetoterapie și Protecție, pază și securitate din cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova.

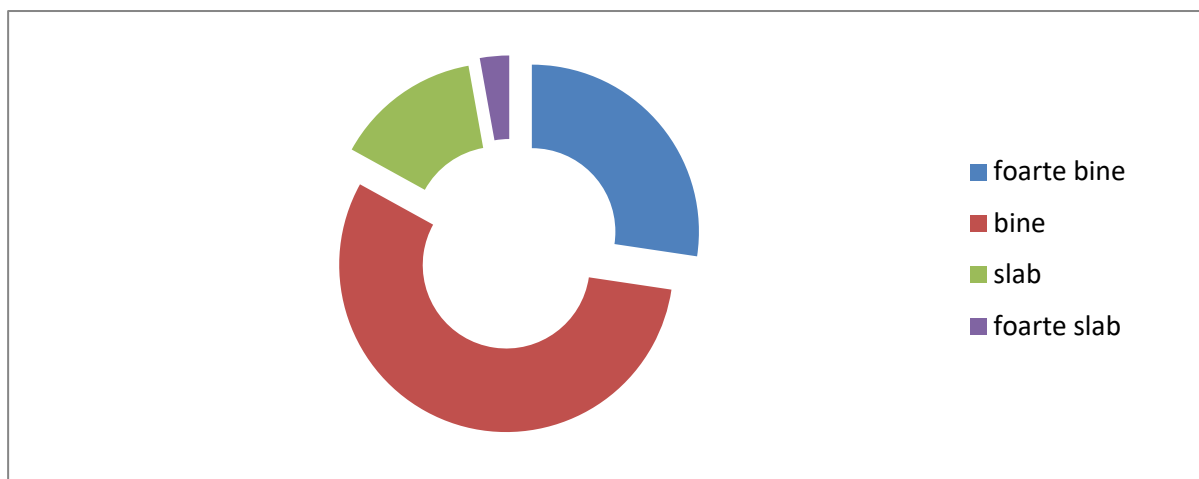
Rezultatele și interpretarea lor. Procesul de implementare a învățământului la distanță în cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport este limitat, pornind de la specificul programelor de studii superioare de licență și de master ale Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, precum și de la caracterul paramedical al disciplinelor de la programele de studii din domeniul de formare profesională *Motricitate specială și recuperare*, care presupun ponderea crescută a disciplinelor practice, necesar fiind contactul direct profesor-student. Utilizarea elementelor învățământului la distanță în cadrul procesului educațional se realizează concomitent cu activitățile didactice desfășurate în sălile de sport și în cele de curs. Astfel, în cadrul USEFS sunt pe larg aplicate în procesul de predare-învățare-evaluare resurse educaționale digitale, precum: platforma electronică MOODLE, catalogul electronic al colecției bibliotecii USEFS și repozitoriul instituțional. În regim online, la un șir de unități de curs, este realizată și evaluarea curentă a studenților prin utilizarea diverselor modalități, care dau posibilitatea de a aprecia cunoștințele și competențele studentului: testări, referate, lucrări individuale, portofolii, eseuri, studii de caz, proiecte etc.

Odată cu instituirea regimului stării de urgență în Republica Moldova, începând cu 17 martie 2020, procesul educațional în sălile de curs a fost suspendat. La nivelul managementului universitar au fost luate un șir de decizii în scopul gestionării eficiente a procesului educațional online în cadrul USEFS, după cum urmează: Dispoziția rectorului nr. 8 din 17.03.2020 „Cu privire la activitatea USEFS în perioada de suspendare a procesului de studii în sălile de curs”; Ordinul rectorului nr.8 din 23.03.2020 „Cu privire la organizarea activităților didactice în sistemul online”; Dispoziția rectorului nr.11 din 26.03.2020 „Cu privire la prelungirea suspendării procesului educațional în sălile de studii”; Dispoziția rectorului nr.13 din 03.04.2020 „Cu privire la

reluarea procesului educațional la distanță”; Dispoziția rectorului nr.14 din 06.04.2020 „Cu privire la organizarea sesiunii de evaluare semestrială a studenților din anii terminali”. Totodată, în conformitate cu Ordinul rectorului nr.8 din 23.03.2020 „Cu privire la organizarea activităților didactice în sistemul online în cadrul USEFS”, a fost creat *Grupul de coordonare a activităților didactice online*, care este în contact cu membrii comunității academice, oferind soluții digitale, consiliere și sprijin tehnic la necesitate și facilitează procesul de comunicare și predarea online. În urma instruirilor în vederea formării abilităților tehnologice ale cadrelor didactice, în cadrul procesului educațional online au fost utilizate următoarele platforme de gestionare a conținuturilor digitale: platforma MOODLE, ZOOM, catalogul electronic al colecției bibliotecii USEFS, repozitoriul instituțional; precum și poșta electronică, skype, grupuri pe viber, messenger, platforma online classroom.google.com, Screenrecord, Jitsi Meet, Cisco Webex, Youtube - prin intermediul cărora au fost plasate/transmise/analizate/evaluate materialele necesare pentru desfășurarea orelor de curs/seminarelor/lecțiilor de laborator. Modalitățile de organizare a procesului didactic online au fost selectate la discreția titularilor de curs și în funcție de posibilitățile tehnologice ale studenților.

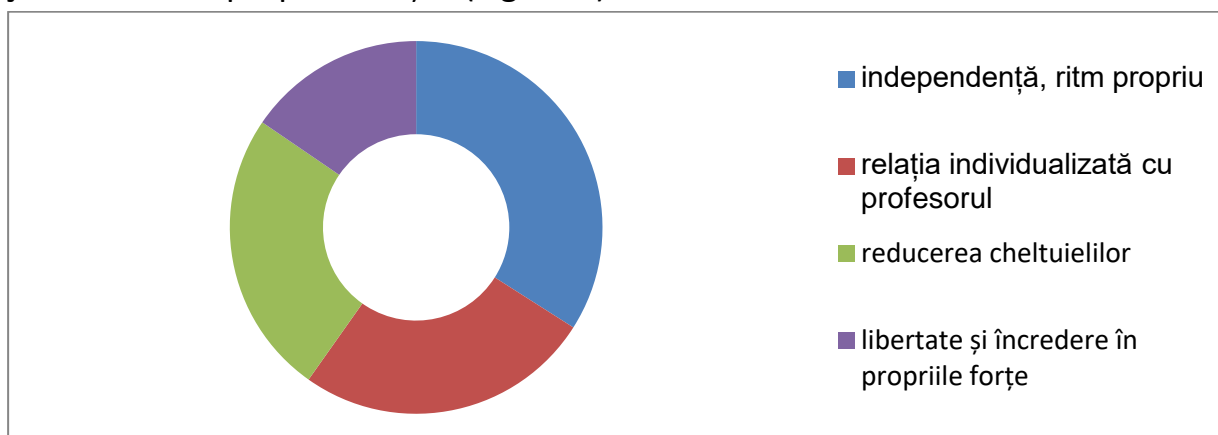
Un alt obiectiv al cercetării de față l-a constituit determinarea gradului de satisfacție a studenților față de procesul educațional online în condițiile suspendării procesului didactic în sălile de curs. Pentru realizarea acestuia, a fost desfășurat un sondaj pe un eșantion de 240 studenți ai facultăților Pedagogie, Sport, Kinetoterapie și Protecție, pază și securitate din cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport. În acest scop, au fost formulate întrebări cu referire la principalele aspecte ale procesului educațional online, precum și la propunerile de îmbunătățire a acestuia.

În Figura 1 sunt prezentate rezultatele înregistrate la întrebarea „Cum apreciați nivelul de organizare a procesului de învățare online în cadrul USEFS în perioada suspendării procesului educațional în sălile de curs?”. Majoritatea respondenților – 59%, au apreciat procesul educațional online cu calificativul „bine”, 29% - „foarte bine”, 15% - „slab” și 3% - „foarte slab”.

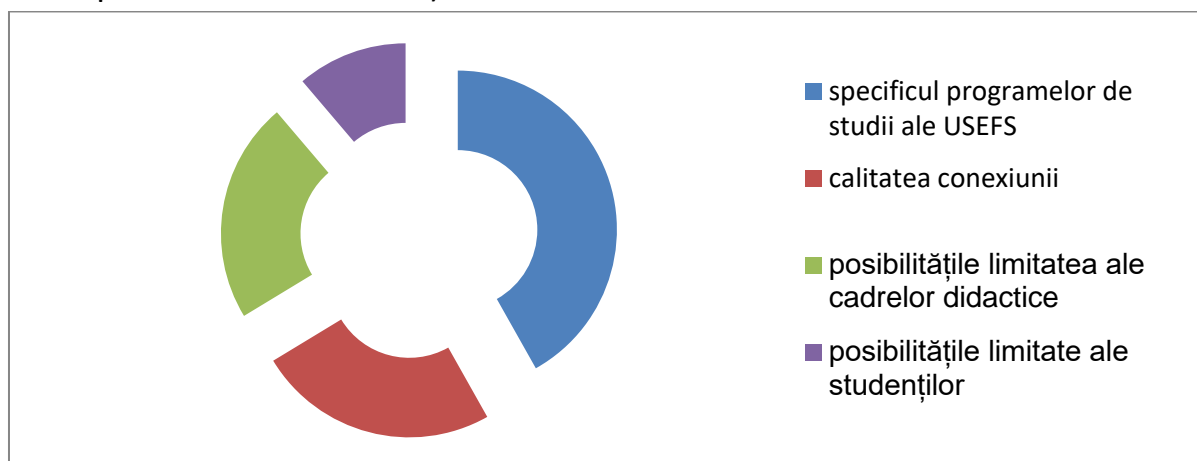
Fig. 1. Reflectarea grafică a răspunsurilor cu privire la nivelul de organizare a procesului didactic online în cadrul USEFS în perioada suspendării procesului educațional în sălile de curs (%)

Cu privire la întrebarea: „Care, după părerea Dvs., sunt punctele forte ale procesului educațional online?”, răspunsurile pot fi grupate în patru categorii, după cum urmează: 33% dintre studenți au menționat ca avantaje ritmul propriu de învățare, confort, independența în timp și spațiu; 25% dintre respondenți s-au referit la relația cu profesorul în cadrul acestui proces - interacțiuni neconstrângătoare și liberă cu profesorul, feedback prompt, relație pedagogică individualizată; 24% dintre respondenți au remarcat aspectele ce țin de reducerea consumului de timp și a cheltuielilor de transport și cazare; 15% dintre studenți au formulat drept punct forte al procesului didactic online faptul că acesta „sprijină, favorizează un sentiment de libertate și încredere în propriile forțe” (Figura 2).

Fig. 2. Reflectarea grafică a răspunsurilor cu privire la punctele forte ale procesului educațional online (%)

În Figura 3 sunt reflectate răspunsurile la întrebarea: „Care, după părerea Dvs., sunt dezavantajele procesului educațional online?”, care ar putea fi grupate pornind de la câteva aspecte: posibilitățile tehnologice ale studenților și ale cadrelor didactice, calitatea comunicării online și specificul programelor realizate în cadrul USEFS. Astfel, 41% dintre respondenți au menționat dificultățile în realizarea lecțiilor practice și a celor cu caracter paramedical, unde, pentru formarea competențelor praxiologice, este necesar contactul direct profesor - student; 24% dintre studenți s-au referit la calitatea proastă a conexiunii la internet în orele de vârf; 22% dintre studenți au formulat în calitate de dezavantaj „posibilitățile limitate de a realiza procesul educațional online ale unor cadre didactice (lipsa computerului la domiciliu, nivelul insuficient de cunoaștere a computerului)”; iar 11% dintre respondenți s-au referit la faptul că „nu toți studenții au posibilitatea de a folosi tehnologiile IT de comunicare la distanță (lipsa computerelor sau a accesului la internet, în mod special în zonele rurale)”.

Fig. 3. Reflectarea grafică a răspunsurilor cu privire la dezavantajele procesului educațional online (%)

La întrebarea: „Ce propuneri ați face pentru eficientizarea procesului educațional online?”, au fost formulate următoarele răspunsuri: activitățile de predare-învățare-evaluare online să fie realizate în paralel cu activitățile practice din sălile de curs în cadrul unui sistem educațional mixt; materialul teoretic la discipline să fie în totalitate în format digital și pus la dispoziția studenților; sarcinile de lucru să fie mai succinte și mai clare; în scopul asigurării obiectivității, este necesară formularea clară a criteriilor de notare în cadrul

evaluării online; formarea competențelor digitale la un nivel avansat ale cadrelor didactice.

Concluzii. Exercițiul de învățare de la distanță în condițiile suspendării procesului educațional în sălile de curs a demonstrat că competențele digitale trebuie dezvoltate pentru a contribui la eficientizarea procesului de predare-învățare, crearea de sarcini, creativitate și comunicare eficientă. Accentul s-a pus pe colaborare și dezvoltarea autonomiei, dar în mod special, pe responsabilitate și învățarea de luare a deciziilor. Studentul - subiect al educației trebuie să aibă un statut de coautor al unei învățări autentice, devenind un partener activ al profesorului, fiind interesat, în primul rând, de randamentul propriu [3]. El este implicat în învățarea activă, dezvoltându-se autonomia și responsabilitatea pentru deciziile luate, care au o motivație intrinsecă. Studenții s-au adaptat mai repede noilor situații de învățare și au reacționat, în mare parte, pozitiv, la toate provocările cadrelor didactice, demonstrând înțelegere și implicare activă. Modernizarea învățământului superior de educație fizică implică formarea cadrelor didactice pentru transformarea materiei în programe de învățare digitală și dezvoltarea unor cursuri online cu pași prestabiliți, unde studenții primesc un feedback în timp real. Suspendarea procesului didactic în sălile de curs în condițiile stării de urgență a constituit o premisă pentru dezvoltarea tehnologiilor de instruire la distanță în Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport. În cadrul procesului educațional combinat, aplicarea eficientă și dezvoltarea resurselor educaționale digitale vor asigura o calitate înaltă a formării profesionale a viitorilor specialiști în domeniul educației fizice și sportului.

Referințe bibliografice:

1. Cerbușca P. *Învățământul general în mod online: eficacitate și eficiență. Analiza a politicilor educaționale în condițiile stării de urgență.* Chișinău, 2020.
2. Cucoș C. *Informatizarea în educație.* Iași: Polirom, 2006.
3. Istrate O. *Educația la distanță. Proiectarea materialelor.* Botoșani: Agata, 2000.
4. Tomescu S. *Învățământ deschis la distanță: abordare sociologică.* București, 2008.